

Gyermektanulmány és gyermekvédelem.

»A Nő« 1917. január 5-iki számában G. V. foglalkozik »A Gyermek«-ben »Gyermekvédelmi problémák« címen megírt cikkemmel. Nagy köszönettel veszem, hogy jelentéktelen, kis tanulmányomat figyelemre méltatták. Engedjék meg azonban, hogy reflexiókat fűzhessek megjegyzéseikhez s hogy félreértett szavaim kimagyarázására szót kérhessek becses lapjukban.

Azt hiszem, G. V. egy pillanatig sem kételkedik abban, hogy mi a legradikálisabb gyermekvédelmet: kívánjuk. Hivatkozom a gyermekvédelmi ankéton tartott előadásomra.

Cikkem azon passzusában, melyben az üzletgyermekkel foglalkozom, egy tényt konstatáltam: t. i. »a rendőrség elnézi a gyermekek munkáját« A rendőrséget én ezért nem ítélem el s ezt nagy hibámul rója fel cikkíró. Nem ítélem el a rendőrséget ma sem, mert a jelen viszonyok között magam sem tennék mást.

Mi nem helyeseljük a gyermek kereső munkáltatását, de addig eltiltani nem volna helyes, míg nem gondoskodik a társadalom arról, hogy ezen gyermekeket az éhezéstől megmentse. Tehát amikor a gyermekmunkát teljesen eltiltjuk, ugyanakkor meg kell jelenni egy rendeletnek, mely szerint azok a gyermekek, kik munka általi keresetüktől; létfenntartásuktól megfosztattak: ruhát, cipőt és élelmet kapnak.

Hisz ha nem rekompenzáljuk azokat a gyermekeket, kiket kenyérkeresetüktől eltiltottunk, akkor belekergetjük őket a lopásba, az erkölcsi elzüllesztés fertőjébe. Ez pedig rosszabb, mint ha a gyermek dolgozik.

Mi nem szűnünk meg küzdeni a gyermekek munkáltatása ellen, de mi nem elégszünk meg, sőt nem tartjuk helyesnek csak a tiltó, negatív rendelkezést, mely rosszabb helyzetet teremtene a réginél, hanem evvel egyidőben pozitív intézkedést: ezen gyermekekről való gondoskodást is kívánunk, mert csak ez a megoldás lehet helyes úgy a gyermek, mint a társadalom érdekében.

Mi tehát többet kívánunk, mint azok, kik a gyermek munkáltatásának kategorikus eltiltásával megelégszenek, G. V. »megalkuvó«-nak. nevezi, hogy én nem ítélem el a rendőrséget, mert a jelen viszonyok közt elnézi a gyermek munkáltatását. Ám nevezük megalkuvásnak, de a gyakorlati élet ismerete kényszerít erre. A gyermekvédelem nem teoretikus probléma, hanem a gyakorlati élet problémája. Az eszmék világából le kell szállnunk a földön tragikusan küzdő gyermekek közé.

A gyermekek fájdalmas helyzetét a mai viszonyok teremtették meg. Evvel a szomorú ténnyel szemben itt állunk mi gyönyörű gyermekvédelmi programmunkkal, mely még csak teória.

Kérdem, fölláldozhatjuk-e a gyermekek ezreit az eszmékhez való görcsös ragaszkodás miatt? Aki nemcsak az eszmék világában él, hanem a gyakorlati életei is ismeri, az nem lehet dogmatikus. Hisz Önök sem azok, legfeljebb elméletben; a gyakorlatban gyakran kénytelenek megalkudni. Éppen gyermekvédelmi működésünk igazolja ezen állításomat legeklátásabban: nem az önök eszméi szerint oldották meg, rendkívül sok hibát találnak benne, mégis miígy gyönyörű eredménnyel és mily nagy ambícióval dolgoznak — elveik fentartása mellett — az embermentés terén.

Hiszem, hogy e hibáktól hemzsegő gyermekvédelem gyakorlati munkájában továbbra is találkoznunk fogunk.

Viszontlátásra a nyomortanyákon!

Nemes Lipót